

4 STÓRAR stjørnur

SØGULIGUR FÓLKAROKKUR FRÁ HAMRADUNI

Við útgangsstøði úr føroysku søguni – við serligum atlit til
Suðuroynna, bjóðar Hamradun okkum við á tónleikaferð gjøgnum
føroysku kvæðini, sagnirnar, vísurnar og sálmarnar.

SIGURJÓN EINARSSON

Sangarin Pól Arni Holm gjørdist hvørsmansogn, tá hann sum oddamaður í rokkbólkinum Týr kom við landapláguni "Orminum Langa". Tað eru liðin nógv ár síðan, at hann gavst sum sangari í Týr, men nú er Pól Arni klárur við einari solofløgu.

Útgávan er á føroyskum, og tónleikurin ferðast í einum heimi av føroyskum sagnum, vísum og kvæðum, og kann bólkast sum fólkarokkur, varð m.a. sagt í tíðindaskrivi, tá spildurnýggja útgávan kom út tann 16. oktober í ár.

Fløgan er gjørd saman við Una Debess, ið eisini hevur staðið fyri upp-tøkunum í Finnur Hansen Studio. Umframt Pól Arna og Una Debess, eru Rani Hammershaimb Christian-sen og John Áki Egholm tónleikarar á nýggju útgávuni, umframt hjálp frá øðrum góðum fólki. Tað er plátufelagið Tutl, ið hevur givið útgávuna út.

Huglagið á fløguni

Við tónleikinum hjá Pól Arna og Hamraduni, verður eitt nú farið aftur til sagnirnar úr Føroyasøgu, har alskurin til føðilandið og søgu tess verður tikið fram. Sjálvst navn við »Hamradun« ber brá av, at støði verður tikið út frá føroyskum viðurskiptum í aldargomlu søgu føroyinga. Hamrarnir standa sum tigandi vitnir til tilburðir, ið eru farnir fram í føroyskari søgu, har dun frá hamarinum er sum eitt afturljóð ella frásøgu frá farnari tíð. Pól Arni Holm er sostatt, gjøgnum Hamradun, ein søgusigari, og tað er í sær sjálvum bæði áhugavert og móguliga eisini týðningarmikið, tí hetta kann vera við til, at føroyskir ungdómar kunnu fáa innlit í føroyskari søgu, ið kanska ikki annars høvdu givið sær far um tað, tí er hetta onkursvegna eisini slóðbrótandi tónleikur frá Pól Arna og Hamraduni. Við Týr fóru vit aftur í

kvæðini og norðurlendsku mýtologiina, men við Hamraduni koma vit eitt nú fram til tíðina, tá svart deyði herjaði her á landi í 14. øld. Tað sigst, at av teimum 4000 fólkunum, ið búðu í Føroyum tá, sigst minni enn helmingurin ella heilt niður í 1000 fólk vera eftir á lívi, tá ið svart deyði hæsaði av. Hetta var eitt stórt bak-kast, sum tað tók nógv ár at vinna á, og tað er nakað av hesum, ið Hamradun kemur inn á.

Løgin

At bólka Hamradun í fólkarokkinum kann tykjast at lýsa tónleikin hjá Pól Arna sera breitt, tí tá geislin fer frá, og tú hoyrir lagið »Sneppan«, ið minnir nakað um tungmálsbólkin, Mano-

war, fært tú eina kenslu av, at her er talan um framfýsnan tungmálm, ið er blandaður við fólkarokki.

Áðrenn sóttin svarta (svarti deyðin) kom og legði oyði í Føroyum, var Víkarbyrgi í Suðuroy av størstu bygðum. Men sóttin ruddaði út í Víkarbyrgi og Hamrabyrgi (tey vóru tá bæði sum ein bygð). Eitt konufólk í Hamrabyrgi, nevnt Sneppan, livdi einsamalt eftir; men hon var vorðin so vill og stygg, at hon fekst ikki upp ímillum fólk aftur. Í Hamrabyrgi varð hon sitandi einsumøll alla sína ævi, og tí gingu menn og kastaðu kjøt niður av einum hamri til hennara, at hon skuldi ikki doyggja í hungri. Ein toft er enn í Hamrabyrgi, sum rópast Snepphúsið eftir henni. Hetta sama

huglagið um svarta deyða hoyra vit eisini í lagnum »Frísarnir«, ið handlar um frísarnar, sum búleikaðust í Akrabyrgi og sum eisini fullu fyri svarta deyðanum.

Í »Sinklarsvísu« verður farið aftur til føroysku kvæðini, har øll tey 19 ørindini eru tikið við. Eitt lag, ið varir í yvir átta minuttir, ið nemir við føroysku fólkasálina. Hamradun roynir at halda seg til upprunatíð, men tað kann altíð kjakast um, hvussu ella um tað verður pilkað ov nógv við sjálvst steivið í útgávuni, men tað lati eg upp til tann einstaka at avgera. Men hetta verður avgjørt eitt lag, sum lurtarin fer at taka til sín, eingin ivi um tað!

Við søgnini um »Snæbjørn«, ið

»Uppi millum stovur« ella eisini nevnt Tingstovan omanfyri Øravík, hoyra vit um tá Snæbjørn varð dømdur, tí hann hevði keypt frá hálendarum. Eftir mikið rok, flýddi hann og livdi friðleysur ymsastaðni í Suðuroy, áðrenn hann flýddi av landinum. Út frá somu søgnini um Snæbjørn er lagið »Útleig« gjørt. Her ger Pól Arni sær tankar um Snæbjørn, ið er flýddur til Hetlands og hugsar aftur til føðilandið og kvinnuna, ið ber hansara barn. »Kvæðið um Hargabrøður« er ein nýttulking av vísuni, ið er skrivað av Pól E. Og so verða vit eisini borðreidd við einum sálmalag hjá Mikkjali á Ryggi, har deyðin er í brennideplinum, tí »Tað er ein stutt og stokkut løta«, so fara vit úr hesi verð, ið Pól Arni á óföran klæðir inn í eitt rokcent lag, sum hóskar seg sera væl.

Niðurstøða

Hóast tónleikurin til tíðir líkast tónleikinum hjá Týr, so er avgjørt pláss fyri einum tilílkum bólki, ið miðlar okkum tilfar úr føroysku søguni. Og tað kemur Pól Arni sera væl frá. Eg komi tíverri ikki so nógv inn á sjálvan tónleikin, og hvussu hann verður framborin, tí har er mestsum einki at seta fingurin á. Hetta er úr hondum væl greitt! Heldur er tað søguliga tilfarið, ið tónleikaútgávan, Hamradun, sum eg gjarna vil hava fokus á, tí hetta er gott søguligt tilfar, Pól Arni er farin í holt við. Hetta er hansara kvøða til fosturlandið og føroysku søguna! Og hevur tú ikki fylgt við á skúlabonki sum unglingi, so er henda tónleikaútgáva eitt gott høvi at fáa eitt sindur av føroyskari søgu gjøgnum tónleikin á útgávuni. Eg loyvi mær enntá at fara so langt, uttan at taka munnin ov fullan, at her er talan um veruliga tjóðarbygging frá Pól Arna! Ein verður bergtikin av tí søguliga tilfarinum, ið verður framborin á ein so fantastiskan hátt, at eg kenni meg koma í samband við mínar forfedrar her á landi gjøgnum tónleikin! Hamradun elur kenslur í barmi at brenna!

Hamradun fær fyra STÓRAR stjørnur út av fimm!